VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Euroopan unionin vuoden 2026 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvä komission ennakkoarvio vuodelle 2026

JOHANNA MAKKONEN, ERITYISASIANTUNTIJA
VALTIOVARAINVALIOKUNTA 13.6.2025

EU:n talousarvioesitys vuodelle 2026

- Komissio antoi 4.6. EU:n talousarvioesityksen valmisteluun liittyvän ennakkoarvion vuodelle 2026
- Talousarvioesitys on laadittu voimassa olevan monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa
- Talousarvioesityksen tavoitteena on tukea strategisia tavoitteita, kuten tukea Ukrainaa, kilpailukykyä, muuttoliikkeen hallintaa, turvallisuutta ja puolustusta
- Talousarvioesityksen kokonaissumma olisi (ml. erityisvälineet) **sitoumuksina 193,3 mrd. euroa** ja **maksuina 192,2 mrd. euroa**. Kokonaisuutena sitoumukset vähenisivät **-3,1 %** ja maksut kasvaisivat **+23,8 %** vrt. 2025

Otsake 1 (Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous)

- Sisältää mm. *Horisontti Eurooppa*- ja *Digitaalinen Eurooppa*-ohjelmat sekä *Verkkojen Eurooppa*-välineen
- Sitoumusmäärärahat kasvaisivat komission ehdotuksen mukaan **+2,7 %** ja maksumäärärahat **+13,9 %** vrt. 2025

Otsake 2 (Koheesio, palautumiskyky ja arvot)

- Jakautuu kahteen alaotsakkeeseen:
  - 2a sisältää *Euroopan aluekehitysrahaston*, *Euroopan sosiaalirahasto*+-ohjelman sekä *Koheesiorahaston*
  - 2b puolestaan *Rakenneuudistusten tukiohjelman*, *investointien vakausjärjestelyn*, *Erasmus*+-ohjelman ja *elpymisvälineen* rahoituskulut
- Sitoumusmäärärahat vähenisivät **-8 %** ja maksumäärärahat kasvaisivat **+67,9 %** vrt. 2025
- Komissio ehdottaa, että joustovälinettä käytettäisiin otsakkeessa noin 2 mrd. eurolla ja EURI-välinettä noin 2,1 mrd. eurolla elpymisvälineen korkojen kattamiseksi

Otsake 3 (Luonnonvarat ja ympäristö)

- Sisältää mm. yhteisen maatalouspolitiikan menot sekä keskeisiä ympäristö ja ilmastotoimien menoja
- Sitoumusmäärärahat kasvaisivat otsakkeessa **+0,4 %** ja maksumäärärahat **+2 %** vrt. vuoteen 2025

Otsake 4 (Muuttoliike ja rajaturvallisuus)

- Sisältää mm. *Turvapaikka- ja muuttoliikerahaston (*AMIF) ja *Integroidun Rajaturvallisuusrahaston* (IBMF)
- Sitoumusmäärärahat kasvaisivat komission ehdotuksen mukaan **+4,6 %** ja maksumäärärahat **+21,3 %** vrt. 2025

Otsake 5 (Turvallisuus ja puolustus)

- Sisältää mm. *Sisäisen turvallisuudenrahaston* (ISF), *Euroopan puolustusrahaston* (EDF) sekä *Sotilaallisen liikkuvuuden-ohjelman*
- Otsakkeen sitoumusmäärärahat kasvaisivat **+6,5 %** ja maksumäärärahat **+5 %** vrt. 2025

Otsake 6 (Naapurialueet ja muu maailma)

- Sisältää mm. *Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön* välineen (NDICI), *Humanitaarisen avun*-ohjelman (HUMA) sekä Liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III)
- Sitoumusmäärärahat vähenisivät komission esityksen mukaan **-4,9 %** ja maksumäärärahat kasvaisivat **+14,5 %** vrt. 2025

Otsake 7 (EU:n yleinen hallinto)

- Sisältää EU:n toimielinten sekä Eurooppa-koulujen hallinto- ja eläkemenot
- Komission esityksen mukaan otsakkeen määrärahat kasvaisivat **+4,9 %** vrt. 2025
- Määrärahat kasvavat hyvin pitkälti korkean inflaation vuoksi
- Komissio on yrittänyt rajoittaa kasvua mm. soveltamalla 2 % maksimi kasvua muissa kuin palkka-menoissa ja hylkäämällä muiden toimielinten henkilöstölisäysesitykset
- Otsakkeessa jouduttaisiin käyttämään yhtä ainoaa liikkumavaravälinettä 748 milj. euroa ja joustovälinettä 221 milj. euroa

Suomen maksut EU:lle 2026

- Komission esityksen mukaan Suomen maksut EU:lle vuonna 2026 olisivat **2 726 milj. euroa**
- Huom. lopulliset kustannukset kansallisiin maksuosuuksiin selviävät vasta, kun talousarviosta on neuvoteltu lopullinen yhteisymmärrys Euroopan parlamentin ja neuvoston kesken

Ehdotus Suomen kannaksi

- **Kanta edustaa pitkälti Suomen perinteisiä budjettikantoja** mm. talousarvion tulisi noudattaa hyvän taloushallinnon ja kurinalaisen budjetoinnin periaatteita, rahoituskehyssopua tulee noudattaa ja EU:n hallintomenot on pidettävä maltillisena
- Kannassa korostetaan myös EU:n vahvaa poliittista, taloudellista ja humanitaarista tukea Ukrainalle
- Elpymisvälineen rahoituskustannusten kattamiseksi tulisi pyrkiä löytämään uudelleenkohdentamisen mahdollisuuksia
- Varauksellinen suhtautuminen erityisvälineiden käyttöön otsakkeessa 7

Asian käsittelystä…

U-kirjelmä toimitetaan eduskunnalle mahdollisimman pian

Coreper II hyväksynee neuvoston kannan 9.7. & Euroopan parlamentti aloittaa talousarvioesityksen käsittelyn alkusyksyllä

Komissio täydentää esitystään oikaisukirjelmällä todennäköisesti lokakuussa

Neuvoston ja EP:n väliset neuvottelut käydään marraskuussa

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

JOHANNA MAKKONEN, ERITYISASIANTUNTIJA
ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET